

نه و وشه يه ي نه مرو له هه مو شتيك زياتر به كاري دهينين .



* خالد هرکي *

وته يه كي نه سته ق هه يه راستيه كه ي به دروستي نازانم هي كي وهي چ نه ته يه كه دهلي (مالي بهر نه لا كراو ، خه لك فيري دزي دهكات) .

سهرتاپاي دنيا بگه ريت به هه مو سيستم ونه ته وه يه كه وه و به هه مو ناسته پيشكه وتو ودواكه وتوه كانه وه و به هه مو برواو نايه كانشه وه ، له هيچ شويينك نه وه به دي ناكه يت كه ناستي وشياري خه لكه كه سهرتاپاي چين و تويزه كاني گه يشتيته نه و ناسته ي كه تيكراي خه لك به گشتي هه ست به هه مو لنيپرسينه وه يه ك بكن ، نه گهر له ژيره وه ياسايه ك به ريويهان نه با و له سهره وه ش ده سه لاتيكيان به سهره وه نه بيت ، نه م ياسايه ش ده بي **ماف ونهرک له لايه ك ، پاداشت وسزاش له لايه ك** به خووه بگريت ده سه لاتي ش ده بي **ده سه لاتي گهل و بي جياوازي بيت** ، نه م چوار كوچكه يه و دو كوله كه يه له وردكرده وه و پراكتيزه كردنيان هه مو لايه نه كاني ژياني روژانه ي خه لك ده گريته وه ههر يه ك له م چواركوچكه وكوله كانه ش بوني نه بي يا لاوازيه كه ي له سنور ده رچو بي پارسهنگي ژيان تيک ده دا ده سه لات لاوازه بي سامان و سهره وت به هه ده ر ده روا له كو تايشدا دادپهروه ري كومه لايه تي بوني نابي ، به نه بوني نه ميس مه ترسي له سه رئاسايشي نه ته وايه تي و قه واره ي ده وله تيش پهيدا ده بي .

نه م روژ نه م ولاته ي ني مه كه نه و پارچوكه ي كوردستاني ني مچه نازاده ي باشوره ، ههرچي ده م بكا ته وه له زانو نه زان گه و ره و بچوك شاره زا و نه شاره زا كاره ده ست ويكار سهر ي زمان و بني زمانيان به دوان له سه ر **گه نده ل و گه نده لي** ده كريتته وه وكوتاي ديت ، ده بي نه م وشه يه چي بي خه لك نه وه نده بو ي عه ودان و به ده ستيشيه وه عه ودانن؟ ده بي تاكه ي ده سته و نه ژنو به دياريه وه بنالين وباجي كه مته ر خه مي هه كه ي به شيكي زوري له ميله ته كه مان بيدات به شه كه ي تريشي به دياريه وه لو ش نه دات ؟

ئەم خەلگەي ئەمرۆي ئەم دياردەيە گلاوہ دوینی گەر هەموشی نەبیئت بەلام بەشیکي زۆري کەسانی قارەمان وگیان ئەسەردەستی مێلەتەکیان بون کەسانیک بون جیگەي متمانە وپروای گەلەکیان بون ، پرسیار ئەوویە ئەم وەرچەرخانە سەدو هەشتا پلەيە چۆن و بو رویدا ؟ دەردی ئەووی سەرو بنی ووتاری مەلاکان کوتەنی . کاری باش بکە و ئەکاری خەراپ وەدورکەون. ئەم نامۆزگاریانە کەس نیە پێی ئاشنا نەبی دەیان بگرە هەزارانجار گوییستی نەبوی و نەیزانی بەلام ئەووی کورتی بە مەسەلەکە دەهینئ وگرفت پەیدادەکات پیادە کردنەکیەتی ، کەواتە دیاردەي گەندەلی و سەرھەلدانی وگەشەکردنی لە پیادە نەکردنی رینماو یاساکانیەتی پینویست بە گوتەو وەبیر هینانەوہ ناکات . بەلام دەبی ئەمەش پرسیار کامە یاسا ؟ ئەو یاسایانەي کە ئە سەردەمی بەعس دا داریژراون و نیستاکە بەھەمو هیزی خۆیەوہ پەرلەمان ناتوانئ هەلیان وەشینیئەو ؟ هەر وەکو ئەو بریاری بەژمارەي 199 ئە 2001 کە ئە ئەنجومەنی بەناو سەرکردایەتی شۆرش سەردەمی سەدام دەرچو بو بەناوی (تەسجیح قومیە) تایبەت بو بە تەعریب کردنی کوردستان ، سەرھەل ئەووی ماوہیەک بەر ئەنیستا ئەنجومەنی نیشتمانی بەکوئی دەنگ هەلیان وەشاندبووہ کەچی جیگری سەرۆک کۆمار تارق الھاشمی نیستا رەتی دەکاتەوہ . من پێم وایە دوبارە دارشتنەوہي یاساکانی کۆمەلایەتی وکەسایەتی هەر لەشیوازی مافی کەسایەتی تا ئەرکەکانی تاکی کۆمەل بەشیک لە نادادپەرۆری کە لایەکی جەستەي گەندەلیە دەگریئەوہ چارە دەکات ، نمونە وشیوازی یاساکان ئەوہندە نین کە ئەتوانادین بە چەند نوسیئیکی ئاوەھا شیوہ هەمویان باس لیوہ بکریئ بەلام وەکو نمونە وەرگریئ ؛

دەگریئ سەرھەتا یاسایەک بو بە کۆمپیوتەر کردنی هەمو کەسیک ، کە ئە ئەدریئیکی تایبەت بەخۆي کەس نەتوانئ دوو ئەدریئسی هەبی کەسیش نەتوانئ دوجار خۆي تۆمار بکات ، دواتر کەس بی داھات نەبی ئە سەرھەتا پای ولات ، ریژەي کەمترین داھات بو ھاولاتیان دیاری بکریئ ، کەس ئەخۆیەوہ وھەر بو ھەوہست بیکار نەبیئ ، داھاتی هەر کەسیک ئە دەولەت شاراوہ نەبیئ ، بەم شیوہیە کەس ناتوانئ لەباج خۆي بدزیئەوہ ، هەمو کەسیک بیمەي تەندروستی هەبیئ کەسیک کە ئەپر دەولەمەند دەبی، دەبی لیپرسیئەوہي ئەگەلدا بکریئ ، سامان و سەرۆتی کەس لای دەولەت شاراوہ نەبیئ واتە کۆمپیوتەر بکریئە تاکە دەزگا و تۆمارکاری هەمو زانیاریەکانی تاک وکوئی ھاولاتیان بە سەرھەتا و چالاکیەکانیانەوہ ، ئەمانەش سەرھەتا بە وەدەگریئ کە شەقام وکۆلان و دەرگاي مالەکان هەمو بە کۆدە بکریئ تا ناو و ژمارەکان ئە سەرھەتا ولات دوبارە نەبنەوہ هەر کەسەو شویئ نیشتەجیبونی دیار و تۆماردەبی ئەدریئەکی دیارە وداھاتو گۆرانکاریەکانیئ دیاردەبن بەم شیوہیە خەلک شەفافیەتی لای دەولەت وەدەست دەهینئ ئەھەمان کاتدا برواو راستگۆیش دروست دەبی ئە بەرامبەریشیەوہ لەسەر دەولەتە بەھەمان شیوہ ئە کارو

به‌نامه‌کانیذا شه‌فافیه‌ت بنوینی له‌ نه‌نجام میله‌ت و ده‌ولت ده‌گه‌نه‌ گریه‌ست و نه‌نجام و
ریکه‌وتنیکه‌ که‌ که‌سیان زانیاری له‌وی تریان نه‌شاریته‌وه‌ بو‌ له‌وه‌ی هه‌ر یه‌که‌و له‌ سه‌ر بناغه‌ی
به‌نامه‌کانی له‌وی تر به‌نامه‌ی داهاوی خوی دابریژی ، کاتیکه‌ کار وابه‌ریه‌چو هه‌م
بروابه‌یه‌که‌ بون هه‌م دنیا‌بون و دلسۆزیش به‌دی دیت له‌کو‌تاییشدا کامه‌رانی و به‌خته‌وه‌ریش بو‌
هه‌ردولا دیته‌ دی .

سه‌یرم له‌وه‌دیت نه‌گه‌ر نه‌لیم گشت کاربه‌ده‌ستان به‌لام زۆربه‌ی هه‌ره‌زۆریان له‌ ده‌سالیکه‌
که‌متر نه‌ژیاون له‌ ده‌ره‌وه‌ی کوردستان ، به‌ سیسته‌می نه‌و ولاتانه‌ ناشنا بونه‌ وله‌ نازو
نیعه‌تییشیان سو‌ده‌ندبوین به‌لام پیاده‌ نه‌کردنیان بو‌؟ خۆلیدزینه‌وه‌یان له‌ پای چی ؟ نه‌مه‌
پرسیاریکه‌ ده‌بی هه‌ر خۆیان وه‌لامی بده‌نه‌وه‌ .

07-07-22 هۆله‌ندا

www.serben.com

khalidherki@chello.nl